

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Cdo/200/2019
Identifikačné číslo spisu:	2510201239
Dátum vydania rozhodnutia:	27.08.2020
Meno a priezvisko:	JUDr. Ján Gandžala
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2020:2510201239.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa W., proti manželke navrhovateľa N., o rozvod manželstva a o úpravu pomerov účastníkov konania (manželov) na čas po rozvode k v dobe rozvodu maloletému W. v dobe rozvodu maloletému G. I.R. I. XXXX a maloletaj I., zastúpeným kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany, vedenej na Okresnom súde Piešťany pod. sp. zn. 11C/23/2010, o dovolaní manželky navrhovateľ (matky) proti rozsudku Krajského súdu v Trnave z 10. decembra 2012 sp. zn. 23Co/336/2012, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žiaden z účastníkov konania n e m á nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

Okresný súd Piešťany (ďalej len „súd prvej inštancie“ event. „prvoinštančný súd“) rozsudkom z 13. marca 2012 č.k. 11C/23/2010 - 270 manželstvo navrhovateľa a manželky navrhovateľa uzavreté XX. I. XXXX v B., zapísané v knihe manželstiev Matričného obvodu Piešťany vo zväzku P., na strane XX, pod poradovým číslom XX, rozviedol (prvý výrok). V tej dobe maloleté deti W. zveril na čas po rozvode do osobnej starostlivosti manželky navrhovateľa - matky detí (ďalej aj „matka“) s tým, že obidvaja rodičia sú oprávnení maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok (druhý výrok). Navrhovateľovi - otcovi detí (ďalej aj „otec“) uložil povinnosť prispievať na výživu v tej dobe maloletého W. výživným vo výške 100 Eur mesačne, na výživu v tej dobe maloletého G. výživným vo výške 50 Eur mesačne a na výživu maloletej I. výživným vo výške 50 Eur mesačne, so splatnosťou do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky (tretí výrok). Zároveň rozhodol, že styk otca s maloletými deťmi neupravuje (štvrtý výrok). O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania (piaty výrok).

2. Krajský súd v Trnave (ďalej len „odvolací súd“) na základe odvolania matky proti výroku o výživnom rozsudok súdu prvej inštancie v uvedenom výroku zmenil tak, že otec je povinný platiť od 18. mája 2012 na v tej dobe maloletého W. výživné vo výške 100 Eur mesačne, na v tej dobe maloletého G. výživné vo výške 50 Eur mesačne a na maloletú I. výživné vo výške 50 Eur mesačne, so splatnosťou do

15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky, od právoplatnosti rozsudku (prvý výrok). Účastníkom konania nepriznal právo na náhradu trov konania (druhý výrok).

3. V súvislosti s uvedeným rozsudkom odvolacieho súdu doručila matka (ďalej aj „dovolateľka“) podanie formálne označené ako „Žiadosť o prešetrenie rozsudku KS v Trnave“. Výhodnotením tohto podania podľa jeho obsahu [vychádzajúc z článku 11 ods. 1 Základných princípov zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „CSP“) a ustanovenia § 124 ods. 1 CSP] je zrejmé, že ide o dovolanie proti vyššie uvedenému rozsudku odvolacieho súdu.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ event. „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v zákonnej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie je podľa § 447 písm. e/ CSP potrebné odmietnuť z nasledujúcich dôvodov:

5. Z ustanovenia § 429 ods. 1 CSP vyplýva, že dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Povinnosť vyplývajúca z citovaného odseku 1 neplatí, ak je a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b/ dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

6. Z citovaných ustanovení vyplýva, že právna úprava civilného sporového konania vyžaduje, aby (okrem prípadov, na ktoré sa vzťahuje § 429 ods. 2 CSP) bol dovolateľ zastúpený advokátom a aby podané dovolanie bolo spísané advokátom, teda osobou, ktorá je zapísaná v zozname advokátov vedenom Slovenskou advokátskou komorou (tento zoznam je dostupný na internetovej stránke www.sak.sk).

7. Právna úprava obsiahnutá v § 429 ods. 1 CSP ustanovuje osobitnú podmienku dovolacieho konania, bez splnenia ktorej dovolací súd nemôže uskutočniť meritórny dovolací prieskum. Zákon túto podmienku nestanovuje iba v prípade dovolateľov uvedených v § 429 ods. 2 CSP. O tejto osobitnej podmienke dovolacieho konania je v zmysle § 393 ods. 1 CSP povinný poučiť strany sporu v písomnom vyhotovení rozhodnutia odvolací súd.

8. Postup súdu prvej inštancie v prípade nesplnenia uvedenej osobitnej podmienky dovolacieho konania (§ 429 ods. 1 CSP) je upravený v ustanovení § 436 ods. 1 CSP, podľa ktorého, ak má dovolanie vady podľa § 429 CSP a dovolateľ nebol riadne o povinnosti podľa § 429 CSP poučený v odvolacom konaní, súd prvej inštancie vyzve dovolateľa na odstránenie vád a poučí ho o následkoch neodstránenia vád dovolania. Ustanovenie § 436 ods. 1 CSP predstavuje jedinú (výnimočnú) procesnú situáciu, v ktorej súd prvej inštancie prihliada na existenciu vád dovolania a dovolateľa vyzýva na ich odstránenie. Tento postup súdu prvej inštancie sa týka výlučne vád dovolania v zmysle ustanovenia § 429 CSP a ich výskytu v prípade absencie (alebo nedostatočného) poučenia dovolateľa odvolacím súdom.

9. Odvolací súd rozhodoval o odvolaní matky (dovolateľky) ešte za účinnosti pôvodnej procesnoprávnej úpravy, t.j. za účinnosti zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení zmien a doplnkov a z toho logicky vyplýva, že v tej dobe objektívne nemohol uviesť poučenie o prípustnosti dovolania, ktoré by zodpovedalo aktuálnej požiadavke na riadne poučenie o procesných podmienkach prípustnosti dovolania. Keďže z prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 CSP vyplýva, že ak nie je ustanovené inak, Civilný sporový poriadok platí aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti, teda i na predmetné dovolacie konanie, bolo potrebné dovolateľku v súlade s ustanovením § 393 ods. 1 CSP (dodatočne) poučiť o prípustnosti dovolania, lehote na podanie dovolania, o

náležitostiach dovolania a o povinnom zastúpení advokátom v dovolacom konaní, ako aj o tom, že dovolanie musí byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), a zároveň aj o výnimke, kedy v zmysle ustanovenia § 429 ods. 2 CSP dovolateľ nemusí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom a dovolanie resp. iné podania dovolateľa nemusia byť spísané advokátom.

10. Z uvedeného dôvodu dovolací súd spis vrátil prípisom z 28. marca 2019 sp. zn. 5Cdo/29/2019 súdu prvej inštancie s pokynom, aby v súlade s ustanovením § 436 ods. 1 CSP dovolateľku vyzval (formou uznesenia) na odstránenie väd dovolania a riadne ju poučil o procesnej povinnosti obligatorného zastúpenia advokátom dovolacom konaní vyplývajúcej z ustanovenia § 429 ods. 1 CSP i o výnimke, kedy v zmysle ustanovenia § 429 ods. 2 CSP dovolateľ nemusí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom a dovolanie resp. iné podania dovolateľa nemusia byť spísané advokátom.

11. Uvedený pokyn realizoval súd prvej inštancie uznesením zo 6. septembra 2019 č.k. 11C/23/2010-512, ktorým dovolateľku vyzval na odstránenie väd dovolania a riadne ju poučil vo vyššie uvedenom rozsahu i o procesnom následku neodstránenia väd dovolania vo forme jeho odmietnutia.

12. Uvedené uznesenie súdu prvej inštancie bolo dovolateľke doručené 2. októbra 2019 (viď Informácia o výsledku doručenia listinného rovnopisu - č. l. 517 spisu). V určenej lehote naň dovolateľka žiadnym spôsobom nereagovala.

13. Dovolací súd konštatuje, že napriek poučeniu prvoinstančným súdom dovolateľka nesplnila procesnoprávnu podmienku obligatorného právneho zastúpenia advokátom v dovolacom konaní vyplývajúcu z ustanovenia § 429 ods. 1 CSP, ani nepreukázala, že má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 písm. a/ CSP). V tomto prípade vzhľadom na charakter konania nie sú splnené ani ďalšie procesnoprávne podmienky vyplývajúce z ustanovenia § 429 ods. 2 písm. b/ a c/ CSP, existencia ktorých by nevyžadovala obligatorné právne zastúpenie advokátom v dovolacom konaní.

14. Podľa ustanovenia § 447 písm. e/ CSP dovolací súd odmietne dovolanie, ak neboli splnené podmienky podľa § 429.

15. Z uvedených dôvodov preto dovolací súd dovolanie dovolateľky podľa citovaného ustanovenia § 447 písm. e/ CSP odmietol.

16. Pri rozhodovaní o trovách dovolacieho konania vychádzal dovolací súd z ustanovenia § 453 ods. 1 CSP a s použitím ustanovenia § 52 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej aj „CMP“) rozhodol, že žiaden z účastníkov konania nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

17. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.